

Szondolat

Szerkeszti: Kemenes Lajos

TARTALOM:

*A hét fejei • Krónika • Éjjeli hajsza
a Steinék Bobby-ja után • Mi törté-
nik Európában? • Lerombol-
ható-e a tekintély? • Baltazár,
a liberális szentlélek-
lovagja • Nadrágszárú ka-
bát, mellényzsebes nad-
rág és a vörös posztó •
Farsangi és böjti tánc*

Megjelenik hetenként

*Budapest, 1921. évi
február hó 12.
III. évf. 7. sz.
Előfizetési díj
negyedévre
70 korona*

*Kiadja a
Központi
Sajtó-
vállalat
R. T.*

ÁRA

• 6 •

KOR

ANDRÁSSY-UTI SZINHÁZ.

**Magánszámok,
jelenetek, tréfák,
egyfelvonásosok.**

FELLÉPNEK: Kökény Ilona, Rajna
Alisz, Titkos Ilona, Ürmössy Anikó,
Abonyi, Bársony, Boros és Kabos.

**Az előadás este
7 órakor kezdődik.**

TIVOLI MOZGÓ

VI., Nagymező-utca 8.

*Naponta változatos
műsor.*

Az előadások kezdődnek:

Hétköznap ..... 5, 3/4 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnap 1/4, 1/6, 7 és 1/2 órakor.

A KERESZTÉNY MAGYAROK
BÁTORSZAVU LAPJA AZ

UJ LAP

LEGYEN OTT MINDEN
KERESZTÉNY HÁZÁBAN.

MOZIT akar berendezni villany-
mészfény- vagy acetilénre?

Kérjen árajánlatot
HATSCHER és **FARKAS**
kinematografiai szaküzletől
Budapest, IV., Károly-körút 26.

Filmkölcsonzó! TELEFONSZÁM: 142-78.

REVÜ SZINHÁZ

Kristálypalota, Szerecsen-utca

A BÁLKIRÁLYNŐ

Strauss Oszkár operettje kerül színre
MINDEN ESTE 7 ÓRAKOR.

FELLÉPNEK: ♦ ♦ ♦
Honthy Hanna, Szirmay,
Dobos és Galetta. ♦ ♦ ♦

LOMBFÜRÉSZ

fametszés, faragászat, be-
égetés, szerszámok, anyagok

FISCHER LÁSZLÓNÁL,

Budapest, IV. ker., Kamer-
mayer Károly-utca 3. szám.

Árjegyzék 2 korona.

BOROTVÁK

fodrászok részére, valamint e szakmába
vágó acéláruk, hajvágógépek, ollók
stb. tökéletes készürülése.

LÉBER KÁLMÁN

késműáru ipartelepe és műköszürüldeje,
Budapest, Rákóczi-ut 61. szám.

Vidéki rendelések 4 nap alatti postára adatnak fel. Alapított 1889.

Keresztény vásárlók figyelmébe!

Legolcsóbb bevásárlási forrás

RÁDAY JÁNOS

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 61.

Férfiing, alsónadrág, gallér, nyak-
kendő, női fehérneműek, zoknik
és keztük **állandó raktára.**

E lapra hivatkozók 10% kedvezményben részesülnek.

FRANÇOIS PEZSGŐ CRÉMANT ROSE

Szondolat

A hét fejei

Nagyatádi Szabó Istvánt az Opera és a Népopera igazgatóságának szives figyelmébe ajánljuk. Baj esetén, például ha a «Szevillai borbély» volna műsoron és a címszereplő váratlanul lemond, ő kegyelmessége rendkívül hasznos szolgálatot tehet. Játéktudásáról a parlamenti arénában több ízben fényes tanubizonytságot tett, hanggal is győzi, olyannyira, hogy a legádázabb tusakodásból is mindig az ő orgánuma hangzik ki legélesebben, bizvást mondhatjuk tehát, hogy próba nélkül is megállja a helyét, sőt a fehér asztal mellett folyó komédiákon a körömpróbákat is ő birja legpompásabban. Legfőbb érdeme azonban, amiért újlag is az Opera és a Népopera nagytekintetű igazgatóságának megkülönböztetett figyelmébe ajánljuk a kegyelmes urat, az a körülmény, hogy nincs Közép-Európában még egy énekes, aki olyan nyugodt lelkiismerettel, az igazságnak olyan lenyűgöző erejével mondhatná el: *Figaró itt, Figaró ott*. Sőt nagyobb hatás kedvéért ugyancsak nyugodt lélekkel teheti hozzá a kitűnő kegyelmes: *Figaró mindenütt*, sőt még ezt is: *Figaró egy időben két helyen!*

Vagy tudna talán a Friedrich-kormány óta olyan minisztériumot valaki, amelyben nagyatádi Szabó István (aki egyéb jogcím híján nyilván szivne-

mességével érdemelte ki az előnevét) helyet ne foglalt volna!? No, voltképpen nem is szabad megakadni rajta. Nagyatádi Szabó óriás államférfui kvalitásait, mélységes politikai tudását, világtörténelmi horderejű gondolatait szegény Magyarországnak egy másodpercre se nélkülözheti. Mivé lennénk, ha a ránkborult sötét éjszakában az ő csóvájának fénye nem mutatja a menekvés módját?! Óh, legyünk hálásak a sors iránt, hogy végzetes napjainkban őrizőnkül és vezetőnkül egy olyan exceptionálisan nagy férfiut adott, aki minden kormányválság alkalmával újból bebizonyítja, hogy Magyarország ugyan elpusztulhat, de nagyatádi nélküli kabinet képtelenség.

Mostanában azonban igen súlyos veszedelem fenyegette Magyarországot, csak egy hajsza hiányzott és nagyatádi kicsöppen a kabinetből. Égszakadás és földindulás támadt, szinte az utolsó ítélet és megvizsgáltattak minden politikusok annak tekintetében, hogy mit rejtegetnek veséik mélyén. Szabadkirályválasztó vagy-e, avagy legitimista? Erre a kérdésre mindenkinek felelni kellett és a kérdés szerint bukkott, vagy maradt.

A szabadkirályválasztók rögtönös és országos proklamációt követelnek. Telekiék pedig a királyválasztás kérdésének

kikapcsolását. Rögtön követelni valamit és ugyanakkor az idők bizonytalanságáig elhalasztani ugyanezt — erre a szédületes produkcióra csakis egy nagyatádi képes.

Az angol akadémia igazán neki adhatná a nagydíjat. A kör négyszögüsitését, vagy az örökkön mozgó gépet ugyan nem találta föl, de egyidőben, egyazon testtel tartózkodott az Északi sarkon és a Déli sarkon . . .

Gratz Gusztáv, a minap terjesztette a Ház elé az ántánt választást Nyugatmagyarország ügyében. Nagyobb jelentőségű okmányt a hatvanhetes kiegyezés deklarációja óta még nem olvastak föl a magyar parlamentben. És mit tettek képviselőink. Térdreborulva, áhitattal hallgatták talán Gratz Gusztáv szavait? Ima szállt talán lelkükből, amiért Nyugatmagyarország a miénk marad, sőt régi határaink felé is közelebb juthatunk? Nem, honatyáink nem ezt cselekedték, honatyáink azt cselekedték, hogy Gratz beszéde elől tömegesen vonultak ki a folyósora, hogy legitimista és szabadkirályválasztó alapon haragszomrádot játszanak és tömegesen vonultak a büffébe is, hogy némely sonkászsemlék, kilónyi abált szalonnák és rőnyi fokhagymás kolbászok bekebelezése alapján új erőt gyűjtsenek, nem a haza megmentésére, hanem egymás hajának kitépdesésére.

Nagyon szomorú lett volna a látvány, ha nem lenne egyben mulatságos is. Hiszen végeredményben az ántánt választása csakugyan itt van és Gratz Gusztáv e hatalmas fegyverrel a kezében majd kiverekedi jogainkat. Hogy akkor mire jó a parlament? Istenem, talán mégis csak kell ebben a kis országban olyan hely, ahol a honatyák kimoshatják egymás szennyését és kis egyéni sérel-

meikből az országos botrány szappanbuborékját fujdogálhatják?! — Engedjétek hozzám a kisdedeket! — mondotta Krisztus. Mi pedig engedjük játszódni őket!

Hegedüs Lóránt számtalan honboldogítóink között a leghangosabb. Legutóbb kijelentette, hogy májusra olcsóbb lesz minden. Nos, mi következik ebből: májusra olcsóbb lesz minden, vagy májusra drágább lesz minden. Ha igaza lesz, akkor majd téglával döngetheti a mellét: az én érdemem! És ha drágább lesz, akkor: pardon tévedtem. Különbösen is könnyű jósolni. Most dicsőség és tömjén jár érte — a lejárat pedig meszsze van s akkorra — esetleg Hegedüs Lóránt egy bank vezérigazgatói szobájából mosolyoghat a magyarok lekonyult orrán.

Mert ugyan mi is áll a bizalomgerjesztő kijelentés mögött: «Mesterséges pénzsükét idézek elő» — mondta, de ugyanakkor azt is kijelentette, hogy a pénzt előcsalogatja a rejtekéből, ráparancsolva a bankokra, hogy másfél százalék helyett hármat fizessen a betétek után. Ez annyi, hogy egy szájból hideg is jön, meg meleg is. Orfeumi produkciónak mindenestre ügyes.

Nézzük csak egyenként. A lebélyegzés korából nagyon jól tudjuk, hogy a mesterséges pénzsükete drágaságot okoz. A háromszázalékos kamat? Ugyan ki adja bankba háromért, amikor ő maga tiz—száz százalékkal tudja forgatni és ki olyan bolond, hogy bankokat fölsegélyező szövetkezetet alkosson önmagából, amikor jól tudja, hogy a bank legalább 15 százalékot keres azon a pénzen, ami után hármat fizet.

Mégis: meglehet, hogy májusra olcsóbb lesz minden, de ebben Hegedüs Lórántnak csak annyi része lesz, mint az egyszeri garabonciás diáknak. Az

Szundolat

nagy égháboru közben érkezett a faluba és minden villámlás után fene nagy köröket rajzolt a levegőbe s a jó falusiak meg elhitték, hogy attól van a dörgés.

Amerika óriási krach előtt áll. Az áru nem tud elhelyeződni, éppen a szörnyű valutáris differencia miatt, az árak nap-nap után esnek és nemrégiben mondotta el egy statisztika, hogy az Egyesült Államok nagytőkései idáig mintegy hatvan milliárd dollárt veszítettek, mert az áru a raktárakban hever. Az amerikai nagytőkések egy ideig birják még, de sok hatvan milliárdjuk nekik se lehet. Ez a villámlás. Hegedüs Lóránt meg fene nagy köröket rajzol hozzá a levegőbe.

Minden azon mulik, hogy májusban jön-e a krach és azon, hogy ki lesz akkor a magyar pénzügyminiszter. Mert az lesz a zseniális, azaz a hegedüslóránt.

Krónika

Erdélyi temetés. — Budapest válik

Láttunk egy temetést.

Ötvenéves erdélyi asszonyt temettek a farkasréti temető halottasházából, ki a menekültek szomorú pavillonjában élt azóta, hogy a románok bevonultak az erdélyi földre.

Egyetlen árva gyertya égett fejénél, mert a másik — rossz, hadigyártmány — kialudt és a feketével bevont teremben majdnem sötét volt. Csak a fia állt mellette, egy magas, sápadt, nagyon sovány fiatalember, ő is menekült, s hosszan és hangtalanul sirt.

A koporsó fából való, feketére festett, de úgy, hogy a sietős mázolásan átüt a fölületesen gyalult fa minden

szálkája és csomója. Az, aki benne fekszik, uriasszony lehetett, nemes homlokán, deres haján érzik a matronák fősége és nyugalma.

Szemfödő nincs.

A háboru és az inség szerénységhez szoktatta a halottakat. Eleinte csak az érckoporsókat cserélték ki a fakoporsóval és a vászonholmikat helyettesítették hadianyaggal, ma azonban már szemfedőre se futja s a koporsót körülszögezik valami olcsó, szakadós, borzalmas tüllel, melyet aranyos papírszallag keretez. Ez a tüll az egyik oldalon cafatokban lóg a koporsóról. Valaki hozzáérhetett.

Sokáig várunk a papra. Végre megérkezik. Egy másik temetése volt, onnan siett ide, lélekszakadva. Kocsit nem kapott. Amint elkezdi a szertartást és mondja a szép latin szavakat, még liheg, meg-megáll. Ő is menekült, erdélyi, az urasszony régi ismerőse. Cipője sárga a temető tapadó agyagjától, nadrágja csatakos zöldrekopott és gyűrött. Egy gyűrött füzetből olvassa a szertartást, mely kézzel van írva. E siralmas szegénység fölött azonban gyönyörűen trónol fönn nemes, székely feje.

Ó Románia mare, jöjj el temetőnkbe... Ó győzelmes antant nézd meg, kiken diadalmaskodál... Ó magyar halottak, ti elárvultak és elárultak, az örök uton is rongyosan menők, ti az élők testvérei...

Budapest, a romlott és beteg város, melynek idegzete háboruban és forradalomban elványadt és most cafatokban lóg le róla, válik.

Minden áldott nap hallani új válopörről. Önagysága válik, mert féldali fejfájása van, mert az orosz rubel esik, vagy a márka emelkedik, mert új bundát vagy új lakást óhajt, mert

Szindbár

ugy érzi, hogy arcszinéhez, hajához másik férj illenék s a férj is válik, mert ideges, mert nagyobb tervei vannak, melyeket a házasság keretében nem valósíthat meg, mert a tőzsdefogadásaihoz fedezet kell, mert nem képes eltartani feleségét. Valósággal járványszerűen jelentkezik a válás.

Váljunk el. A színpadon már játszottak darabot, ilyen címmel.

Az vigjáték volt.

De az ami nálunk történik, sokszor tragikomédia, még többször útszéli bohózat.

Ezek közé tartozik az az eset, mely mult héten pergett le és léhaságával a jellegzetesen a budapesti válások közé tartozik.

Férj, feleség és a férjjelölt összeült egy barátságos tárgyalás során meghányta-vetette a kérdést. A férj vonatkozott válni, azzal az indokolással, hogy adóssága van, mire a férjjelölt a megértés álláspontjára helyezkedett és megtudta, hogy amennyiben 600.000 koronányi adósságát kiegyenlítik, már az elválása elé nem tornyosulnak oly legyőzhetetlen akadályok. Hosszas huzavona után a férjjelölt hajlandónak mutatkozott 400.000 korona kifizetésére, de a férj férfias határozottsága végül mégis győzedelmeskedett s mind a 600.000 korona adósságát kifizette a férjjelölt, minek ellenében elvált. Valaha csak az apósok voltak ily gavallérok a házasulandó ifjakkal szemben.

Egy eset a sok közül.

Másutt a lakás a váló-ok.

Annak idején hónapos szobába költöztek, de szénük nem volt, reggeltől estig kávéházban ültek, egy tea mellett. Pár hónap után elváltak.

Kétségtelen, hogy ez a bomlás a

háboruban kezdődött. Egy francia társadalomtudós most lajstromba szedte a hadiválások okait, kezdve attól az esettől, mikor a nő csalatkozott az évek óta nem látott hősből, akit a távollét éve alatt, a messzeség szépitő vonása által emberfölöttivé növesztett s aztán, hogy eléje került, törpének érzett, egész addig az esetig, mikor a férj nem kapta otthon a hőst illető hódolatot s végül, arra a következtetésre jut, hogy ez minden háboruban megrendült társadalom kór-jelensége, idegbetegsége.

Nemcsak a család őrzi a jóllétet és vagyont. De viszont a jóllét és vagyont is őrzi a családot.

Igaza van-e, vagy sem? Ne firtassuk. Annyi azonban bizonyos, hogy kalandos, léha, ötletszerű válások sohase könnyítenek se a férj, se a feleség helyzetén, egyszerűen azért, mert elválni nem lehet, se vallási, se lélektani szempontból, mert a válás emberi képtelenség, a házasságok itt a földön és fönn örökidőkre kötődnek.

Chesterton, az angol bölcs sohase mond mélyebbet és megrázóbbat, mint mikor a házasság igazát védi s megtámadja a szabadszerelem hirdetőit, kik minden köteléket föl akarnak oldani. Helyes, szól, adjátok meg nekik a teljes szabadságot és iktassátok törvénybe, hogy tilos minden frigykötés. Akkor azonban a férfi és nő, aki szereti egymást, a hold titokzatos világánál az erdőbe oson és ott mohón, titokban, hogy senkise hallja, örök hűséget esküszik egymásnak.

Mert minden érzés végtelenséget akar.

Éjjeli hajsza a Steinék Bobby-ja után

A Gizella-téren mentem által éppen, a hivatalos idő hajnali három órát mutatott. A Deák Ferenc-utca felől egy konflis fordult be a Gizella-térre, azaz egy konflis tartott lépésben a tér felé. A konflis bakján ott ült a konflis-kocsis, ami egészen természetes dolog és nem is ütöttem meg rajta. Csak az lepett meg nagyon, hogy a kocsis mellett egy ember állott a bakon, nagyon uriasan felöltözve, prémgalléros bundában, a szájában meg égő szivart rágott, aminek a parázsos vége ide-oda cikkázott a levegőben. Mert a szivar tulajdonosa folyton kikapkodta a szájából a szivart, ilyenkor kürtöt csinált a másik tenyeréből a szája elé és úgy harsogta bele a friss, hajnali szürkületbe:

— Bobby!... Bobby!...

Láttam, hogy a kocsiban nem is ül senki, a kocsi egészen üres. Akkor már egészen ott voltak mellettem és a prémgalléros előkelő külsejű le is szólt hozzám illő barátsággal:

— Nem látott kérem errefelé egy kis foxikutya?...

Ugy mondta, mintha egy aggódó apa kérdezné: nem látták a kisfiamat?... Ugy mondta, mintha az uzsorás kérdezné: nem látták a pénztárcámat?... Vagy a szórakozott ember mondaná: nem látták a kalapomat?... Gondolom az volt neki a legfőbb gondja ott a konflis tetején, hogy nem láttam-e errefelé a 'kis foxikutya? Csak ezt az egyet forgatta a fejében, a foxi kutya betöltötte egész gondolat-világát, biztosan azért ült fel a kocsis

mellé a magas bakra, hogy onnan jól szétnézhesen utcahosszat, mikor a Bobbyt keresi. De az is lehet, hogy csak azért ült kocsiba, mert már kifáradt a gyalog-keresésbe, vagy kitudja milyen más célból tette?... Nem tudom megmondani, mint ahogy neki se tudtam megmondani, hogy mi van a kis foxikutyával, mert nem láttam. Miért így szóltam hozzá:

— Milyen volt a kutya?...

Ezt csak úgy vigasztalásból kérdeztem meg tőle, hadd örüljön szegény egy-két pillanatig. Most biztosan azt gondolja, hogy tényleg láttam valami kutya. Meg aztán őszintén szólva kíváncsi voltam, hogy milyen is lehet az a Bobby, akit hajnaltáján kocsival keresnek a Gizella-téren? Megtudtam, hogy Bobby egy fehérszínű, fekete-foltos, egyszerű foxterrier és a nyakában aranyláncot visel.

— A láncot biztosan lelopta a nyakáról, aki megtalálta, de nem is bánom. Csak a kutyaamat adná vissza... Még ráadást is fizetnék neki. Ötezer koronát kap aki visszahozza...

Ezt mondta az aranynyaklancos Bobby, a prémes bunda és az égő szivar boldogtalan tulajdonosa, aki mikor befejezte a felvilágosítást, újra kürtöt formált a tenyeréből és megint beleordította a sötétségbe:

— Bobby!... Bobbykám!...

Azzal a konflis tovább léptetett a Duna-korzó felé. Én is jöttem tovább a Váci-utcában, mikor a Párisi-utca sarkánál újra egy lépésben kocogó konflis állja el az utamat. A konflisban egy libériás fiatalember ült és a két kezével kitérve tartotta a konflis ajtaját. A felső testével egész kifordult a kocsiból és ő is ezt kiabálta végig a Váci-utca hajnali csöndjébe:

— Bobby!...

Még füttyölt is hozzá, jó hangosan, úgy, hogy a két ujját a szájába vette. Mikor meglátott, rászólt a kocsisra, hogy álljon meg, aztán ő is megkérdezte tőlem, hogy nem láttam-e valahol egy fekete foltos, öreg foxikutyát, aranynyaklánccal. Ő már nem beszél olyan udvariasan velem, mint a prém-bundás a kocsis mellől, csak úgy félvállról kérdezte az egészet. Ujra érdeklődni kezdtem:

— Mikor veszett el a kutya?...

— Még este tíz óra után. A szakácsné minden este ilyenkor leengedi az utcára, ahol egy negyed órahosszat szokott elsétálni, elkalandozni. Mára aztán... vagyis az még tegnap volt,... szóval tegnap este is lement a Bobby és hiába vártuk féltizenegyig nem jött vissza. Eltelt tizenegy óra is, féltizenkettő is volt már, aztán éjfél is elmúlt, de Bobby csak nem jelentkezett. Végre a nagyságos asszony addig sirt és jajveszékelt, míg az urral nekiindultunk, hogy megkeressük Bobbyt. Éjfél óta keressük, ketten, két kocsi-val, még sincs nyoma se...

A rendőr is odajött a beszélgetésre, meg egy önkéntes éjjeli őr, aki a kirkatokat őrzi egy nagy bottal, mikor meleg pokrócba burkolózva ott alszik a kapu aljában. Ezeknek ötezer korona jutalmat ígért fejenként az inas, ha megtalálják és hazaviszik a Bobbyt.

— Hát kié volt a kutya? ... kérdezte a rendőr.

— Doktor *Stein* bankigazgatóé, hallatszott a felelet.

Azzal a második konflis is odébbállott, amelyik a Steinék Bobbyját hajszolja a pesti éjszakában és én is mentem tovább, felfelé a Váci-utcában. Arra gondoltam, hogy nem szeretnék ennek a szegény bankigazgatónak a helyében lenni, szegény bizto-

san kikap a feleségétől, ha Bobby nélkül mer hazamenni. Még arra gondoltam, hogy bankigazgatóné önagysága, most ébren virraszt odahaza és nem jön álom a szemére a Bobby eltünése miatt. Ahogy így eltünődtem az egészen, az Irányi-utca sarkánál egy csendes siró hang tört fel mellettem:

— Jaj, az Isten áldja meg az urat: nem látott valamerre egy kis foxikutyát?...

Aki ezt kérdezte, olyan szakácsné, vagy szobalány-formájú volt. Egy vilanylámpa éppen odavilágított az arcába, hát láttam, hogy szeme csupa vörös, mert egészen ki van sirva.

— *Maga is a Steinék Bobbyját keresi?* — kérdeztem tőle.

— Hát tetszik ismerni? ... vágott közbe örvendezőn.

— Persze, hogy ismerem, sőt Stein bankigazgató urat is ismerem, az imént találkoztam vele, egy kicsit feljebb innen, a Gizella-téren. Sőt az inast is ismerem, azzal a Párisi-utca sarkánál akadtam össze, de Bobbyt nem láttam. Erre sincs sehol?

— Dehogy van, dehogy van ... jajveszékelt a szobalányformájú ... Pedig nem merek hazamenni nélküle. Éjfélkor elindultak, az ur, meg az inas, hogy megkeressék, engem meg az előbb küldött utánuk a nagyságos asszony ... Azt mondta a szeme elé ne kerüljünk a Bobby nélkül. Bobby a kedvenc, már tíz év óta van a háznál és éppen most csinál ilyen szamárságot ...

— Bobby, gyere ide! ... Sirta bele azután a világba óhaját, de olyan csendesen ejtette ki a szavakat, hogy alig lehetett hallani őt lépésnyire.

— Hangosabban kiabáljon! ... biztattam. — Ezt nem hallja a kutya.

Akkor elpityeregte magát és elbőgte magát szenvedőn:

— Bobby!...

És a néptelen, üres, hajnali Váci-utcából kétszer is felelte rá a visszhang:

— Bobby!... Bobby!...

Az egyik az inas hangja volt, a másik doktor Stein bankigazgatóé lehetett. Félverték lármájukkal az egész környéket. Tüvé tették Bobby után az egész Váci-utcát és az összes mellékutakat fel és lefelé, szélteben, meg hosszában is. Egyre csak ordították ezt a szót: Bobby és keresték a kutyát.

Még most is keresik, ha meg nem fogták.

Mi történik Európában?

Szétnézünk a világpolitika őrtornyából: mi történik Európaszerte mostanában? Micsoda tervek forrnak, milyen gondolatok hódítanak, hogyan élnek az emberek, mit csinálnak az államférfiak külső országokban és mi történik itthon?

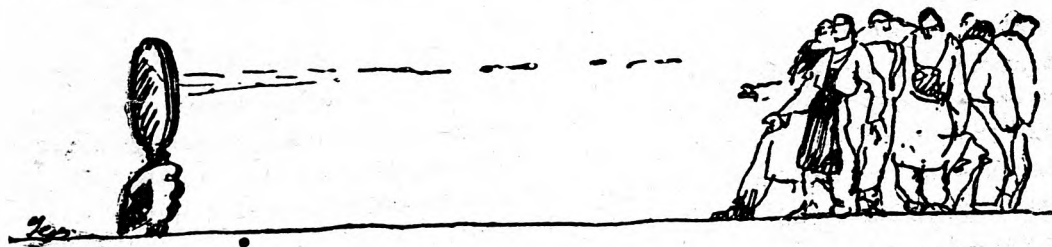
Angliában arra törekszik ma minden komoly államférfi, hogy lesrófolja a a franciák németgyűlöletének nagy lánggal égő lámpását, nehogy ismét tüzet fogjon tőle Európa. A nagy londoni lapok ennél is többet akarnak: kimondták, hogy a francia kormány

hatalmi őrjöngésének véget kell vetni. Ez már határozott beszéd, konkrét terv, de mennyit megtakarított volna Anglia is, ha hamarabb mondja ki a tiltakozó szót.

Franciaországban a vezető államférfiak még most is avval a nagyszerű gondolattal foglalkoznak, hogy Németországot egyrészt munkaképtelenné, sőt határozottan koldussá tegyék, másrészt pedig évtizedeken át abból akarnak minden francia embernek házat építeni, tyukot dugni a fazekába és talán tengerparti nyaralást is biztosítani, amit a német népből fegyveres erővel kipréselnek. A németek presence közben némelykor barátságos tekintetet vetnek a franciák mireánk is, de nyomban megnyugtattják az oláhoikat, cseheket és szerbeket, hogy azért ne aggódjanak. Nagy szívük van azoknak a franciáknak.

Olaszországban a külső politikában szélsőnéző van, annál forróbb azonban a belső politika. Kommunista kísérletek, összeesküvések, lázadások, általános sztrájkok és köztársasági mozgalmak váltakoznak az ország minden részében, a cenzura azonban mindenre ráteríti szárnyát, hogy a világ semmit se lásson. A cenzura, úgy látszik, mindenütt egyformán naiv.

Törökországban, amelynek sorsáról most fog tárgyalni a londoni konferencia, noha a legalaposabban verték le minden levert ország között, csak bizonyos föltételekkel hajlandó részt-

Gondolat

venni a döntő tanácskozáson. Igen helyesen mondja, hogy erkölcsi lehetlenség róla határozni nélküle, tehát ezért is jogosan köti föltételekhez a részvételét és nem ijed meg a nagyhatalmu antanttól. Milyen bátor tud lenni némely beteg ember.

Görögország most azon töri a fejét, mit csináljon azzal a sok pénzzel, amit Anglia- és Franciaország kölcsönképpen ráerőszakol. A dolog tudniillik úgy van, hogy az antant a kölcsönök megvonásával fenyegette meg annak idején az országot, amikor elhatározta, hogy visszahívja *Konstantin* királyt. Görögország nem ijedt meg, az angol és a francia tőkésék pedig a visszatért király megérkezésének hetében igen kedvező ajánlatokat tettek nagyobb kölcsönre a reitens országnak.

Románia a besszarábiai határon reszket a félelemtől, jönnek a vörösök, errefelé pedig azt szeretné, ha mi félénk tőle. Ezt mi kívülről nevetségesnek tarthatjuk, a valóság azonban, amely a nevetséges külsőség mögött van, komoly: Románia energikusan védekezik ereje fogytáig, hogy meg-
tarthassa, amit összeharácsolt.

Csehország Romániával szövetségbe arra törekszik, hogy Magyarországot egészen letörölje a térképről. Hiába tagadja ezt a örült szándékot *Take Jonescu* és *Benes*. A valóság mégis az, hogy a szándék megvan, csak nem mernek vele nyíltan előállni, mert a kis-antant nem tudja, mit szól hozzá a nagy-antant?

A délszláv állam *Pasics* életéért reszket, mert ebben a pillanatban a Balkán nagy aggastyánja tartja össze a gyöngén összedrótózott szláv államalakulatot. A horvátok is nagyon döngetik a délszláv börtön ajtaját, mert szabadulni szeretnének belőle. Ezért szeret-

nék a szerb politikusok, ha Magyarországnak még a maradványát is földarabolhatnák. Ha nincs Magyarország, akkor a horvátok nem kívánhatják vissza a magyar-horvát uniót.

Oroszországban, noha maguk a bolsevikok mondják, mégis csaknem bizonyos, hogy nagy készülődés folyik tavasszal megindítandó támadásra, elsősorban Románia ellen. Nem tudhatjuk biztosan, hogyan áll a dolog, de nekünk mindenesetre arra kell készülőd-nünk, gondolatban legalább, hogy a veszedelem közeledik. S ha jön az ázsiai áradat, ki tudja, hol áll meg?

Ausztria már feni a fogát Nyugat-Magyarországra és a csehek meg a szerbek segítségével akarja megszerezni, ha, amit jól sejt, szépszerével nem adjuk oda. A csehek meg a szerbek természetesen szívesen vállalkoznának erre az ocsmány föladatra.

Magyarországon, mi történik Magyarországon, amely ellen még most szövetkeznek ellenségei, a melyet a belső betegségek egész sorozata sorvaszt? Magyarországon nem törődnek a külső veszedelmekkel, sem a belső bajokkal. Más kérdés, más érdek az, amely az embereket hevíti: a kisbérlet meg a házhely, meg a kisüstös pálinka. Ez kell a politikába beleszántó kisgazdának, nem integritás, nem Nyugat-Magyarország, nem belső rend.

A Végzet szárnya suhog az ország fölött. Ezt nem hallja a kisgazda. Egy csirkéjét viszi el a héja. Erre kaszát ragad.

Szomorú a magyar nóta.

***Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.***

Lerombolható-e a tekintély?

Ennek a kérdésnek felvetése soha nem volt olyan aktuális, mint épen most, mikor ujdonsült «vezérférfiak» szájáról lépten-nyomon halljuk a vészkiáltást, hogy a «tekintélyt» meg kell óvni, hogy törvényt kell hozni a tekintély megóvásának biztosítására, hogy a tekintélyt sem szóban, sem írásban, sem képen bántani és lerombolni ne lehessen.

Nem tudjuk, kinek agyában fogamzott meg e furcsa gondolat, mely nap-nap után mind több és több követőre talál. Nem tudjuk, hogy tekintélyes ember volt-e az illető, vagy csak szeretett volna tekintélyes lenni.

Egy bizonyos, hogy e furcsa gondolat nyomán hangzott el egy közelmúlt gyűlés ünnepi szónokának ajkáról a következő cicerói ékesszólás:

— Mert tisztelt hölgyeim és urraim, semmi esetre sem túrrhetjük, mint ezt a mult sajnálatos példái igazolják, hogy mi, kik hazánk talpraállításán dolgozunk, ugyanakkor esetleg *vicclapok játéktfigurái* legyünk.

A tisztelt szónok urat és mindazon «tekintélyeket», kik hasonlóképen gondolkoznak, fel kell világosítanunk, hogy a magyar vicclapok harminc esztendőn át azzal mulattatták a magyar közönséget, hogy félméteres paprikaorral és három méter hosszú gólyalábakkal rájzolták meg minden héten *Apponyi Albert* gróf alakját s a vicclaprajzolók sokszor könnyesordulásig megkacagtatták a publikumot. S mi lett a harmincesztendős gunyolódás és viccelődés eredménye? Ma Apponyi Albertnek nagyobb a tekintélye, mint a tréfát nem tűrő ujdonsült tekintélyeknek együttvéve.

Tisztelt uraim, nem a tekintély «lerombolása» ellen kell törvényt hozni! Inkább a tekintély «emelésére» kellene néhány paragrafust kitalálni. Azt a tekintélyt ugysem lehet lerombolni, ami — nincs.

(lk)

Baltazár, a liberálizmus szentléleklovagja

Debrecen «hirös város az Aafödön», még hiresebb, mint Kecskemét. A magyar műveltségtörténelem igen sok nagy alakja ebből a városból sugározta szét szellemének termékenyítő világosságát. Debrecen adta az országnak *Méliusz Pétert*, *Komáromi Csipkés Györgyöt*, *Budai Ézsaiást*, tudós professzor *Hatvunit* s a többi nagy bölcset és papot. Debrecen szüzmagyar talajából fakadt a drága *Csokonai*, itt nyomorgott át egy szörnyű telet *Petőfi*, itt detronizálta 48-ban a *Habsburg-házat Kossuth Lajos*. A 90-es évek végén itt lobogott titokban az a lángelme, akit *Ady* Endrének hívják.

A város és a híres kollégium évszázadok óta termékeny ölü szülője volt a műveltség nagyszerű vezérférfiainak. Ezer patakban ömlött innen évszázadokon át nemzeti kulturánk.

Debrecen, a híres város, az utóbbi években már nem híres, hanem hirhedt. A nagyok után különös ember került a városba. Ha látod ezt az embert, azt hiszed: ez maga az erő, a tehetség, az alkotás. Jól épített, izmos alakja, vastag, vörös kálomista nyakán a nagy, boltozatos homloku feje szinte sugározza magából a felsőbbrendűséget. Azt vélnéd, ő a boldog ember, akit irigyelni kell. Pedig talán nincs nála boldogtalanabb. Ennek az embernek csak álma van a nagyságról, ennek az embernek csak rögeszméje, hogy hivatása van, ez az ember szellemi tehetetlen, akit az apaság vágya hasztalan gyötör, a teremtés teljes kilátástalan. Ennek az embernek örök, sebző tüzként egyetlen gondolat ég az agyában: nagy lenni, híres lenni, mint a debreceni elődök, tudósok, papok és költők. Erre vágyik veszekedettten, csak ezért él, de ez a vágya, élete meddő és meddő lesz mindörökké, — így rendeltetett. Ez a szerencsétlen, boldogtalan ember: *Bal-*

Szoborlat

tazár Dezső, a tiszántuli református egyházkerület püspöke.

Baltazár hirnév felé rohanó életét mindenki ismeri, aki az utóbbi tiz év politikai eseményeit figyelte. *Politikai* eseményeket mondok, mert Baltazár elsősorban politikus, s csak azután pap. A politika volt minden időben a tehetőség telének legjobb ugródeszkája. Ügyes forgolódással itt lehet muló sikereket elérni, s ha több ilyen «siker»-láncszemet egymásbakapcsol az ember, idővel a tömeg egész láncot vél látni, s esetleg megbízást ad a szobrásznak. Baltazár ilyen módon jutott el egy esetleg-szoborhoz. De közvetlenül a szobor-megrendelés után az emberek előtt megvilágosodott, hogy a püspök ur siker-lánca csak látszatokból van összemesterkedve.

Baltazár, csak hogy hatalomra, hirnévre tehessen szert, rövid néhány év alatt a politikának majdnem valamennyi ágát letarolta. Olyan és annyi politikai pálfordulást végzett, amilyen és amennyi még a magyar politikában is kevés akad. Baltazár volt: *szociálista, függetlenségi, mungó, szabadkőműves, elsőnek utazott fel Pestre a Károlyi-féle köztársaság kikiáltására, az első közt üdvözölte a tanácskormányt.* A liberálisizmus volt legtovább tartó szerelme: szabadság, testvériség, egyenlőség! A testvériség eszménye kényszerítette arra, hogy a világháboru kitörésekor vágóhidra küldje a theologusokat. Az egyenlőségért való rajongás iratta vele azokat a cikkeket, amelyekkel az itthon maradt, pukkadásig gazdagodó zsidókat védte, ugyanakkor, mikor a magyar férfiak vére omlott a fronton, s a front mögött a magyar anyák és gyermekek éheztek, fáztak, lerongyolódtak, jártak a háborus élet ezer kalváriáját. Az egyenlőség imádata görbítette földig a püspök ur derekát *IV. Károly* előtt? A szabadságért való lángolás birta rá, hogy Nagykarolyban ájult hódolattal csókot nyomjon *Ferdinandu* boeskorára. A «szabadság, testvériség, egyenlőség»-ből csak egyet szeret Balthazár: az *Egyenlőség*-et. A zsidó lapot, mely csufondárosan támadja, gunyolja a saját hazájában a maga jogát, a maga életét követelő

magyarságot. A püspök ur ebbe a lapba irta már a háboru alatt a zsidókhöz szóló szerelmes leveleit, mert ő liberális volt, ami Magyarországon azt jelenti: ne a millő sebből vérző, kizsartolt magyart szeresd, hanem a zsidót. Természetes, hogy a zsidók bálványozzák a liberális Baltazárt. A háboru alatt az *Egyenlőség* már a szobrára gyűjtött, s mikor egyszer náthát kapott az egész Rombach-tea és környéke a zsinagógába szaladt, imádkozni a liberális püspökért. Ne-hogy belehaljon a náthába, az Istenért! A drága, jó liberális püspök ur, aki megtagadta fajtáját s beállt egy idegen faj szolgálatába, csak hogy szerepelhessen, csak hogy emlegessék a nevét.

Baltazár a zsványdiktatura után nagyon csöndes ember lett, mint aki ráeszmélt büneire — hallgatott. De mióta ismét liberális szelek fujdogálnak, a püspök ur éled. Kicsiny — nagyrészt szabadkőművesekből álló — pártjával már megint nagy hatalom akar lenni Debreczenben, ahol pedig még a világosfejű kálvinisták is utálják öliberáliságát. Eleinte lassan kecmergett elő a visszavonultságból, de most, hogy a förtelmes templomgyalázás történt, teljes fegyverzettel — értsd: teljes hanggal — előugrott a közélet porondjára.

Az 1552 óta fennálló kálvinista Nagytemplomot elvetemült gazemberek meggyalázták. Ezt a minősíthetetlen cselekedetet felekezeti különbség nélkül mindenki a lelke legmélyéből elítéli. Debreczenben, fájdalom, mostanában a római katolikus és görögkatolikus templomot is meggyalázták. E két vallás papjai ezt a legnagyobb titokban tartottak — de nem úgy Baltazár. Ő még a szennyből is erkölcsi tókét akar kovácsolni a maga roskadozó pozíciója alá. Lapjai segítségével országos botránynyá fujta fel ezt az undok ügyet, mellyel nem a kálvinizmust látta megsértve, hanem a saját törpe személyét. Presbiteri gyűlést hívott össze, ahol öblös torkával megfujta a liberálisizmus berekedt trombitáját. A presbiteri gyűlésen, amelyen maga jelentette ki, hogy csunya és veszélyes dolog a vallást összekeverni a politikával, a püspök ur a legvisszatartóbb módon politizált. E sorok írója, aki

kálvinista, s akit Baltazár maga hívott meg a presbiteri gyűlésre, kétszer is elhagyta a gyülestermet, mert nem tudta hallgatni, amit a püspök ur és szabadkőműves hivei beszéltek. A püspök ur «ujfajta pogányság»-ról, «fekete terror»-ról jajveszékelt, s ő és hivei sokszor elszavalták, hogy a kálvinisták liberálisok. Ó igen, püspök ur, a kálvinisták liberálisok, de nem úgy, ahogy a zsidó lapok képzelik a liberálizmust, mikor azt írják, hogy *Baltazár áll a liberálisok élére*. Püspökséged egy csomó olyan zsidó név között vezérekedik, amely nevek tulajdonosai végzetes kárára voltak és vannak a magyarságnak, baltazársággoddal együtt. Püspök ur, menjen a liberálisok közé, vezérnek, de ne nyilatkozzék a kálvinisták nevében. A reformátusok a többi keresztényekkel — tehát magyarokkal — együtt testvéri szeretetben akarnak élni, közös erőfeszítéssel akarnak dolgozni szétmarcangolt és kirabolt hazájuk feltámasztásán. Harcolni akarnak az idegen faj telhetetlen falánksága, magyar-gyöngítése ellen, azt akarják, hogy itt a magyaré legyen a föld, a pénz, az élet.

Nadrágszáru kabát, mellényzsebes nadrág és a vörös posztó

Néhány adat. Van egy ösmerősöm, kiscsaládu és kisfizetésű magánhivatalnok. Menekült, ő maga most is vagonban hál a butoruk tiszteletére, de éppen ma kapott végzést, hogy végre lakást rekviráltak a számukra. Tehát nagyon boldog. Ő is, a felesége is. S a boldogságba belesöppent emberek módjára, kiszinezik maguknak a jövőt és tervezgetnek. A kávéházban, ahol vacsorakávéjukat iddogálják, az asszony már a jövőendő lakását rendezgeti; a férfi messzebbre tekint. A tavaszi ruháját állítja össze.

— A tavaszi felöltőmnek csupa rongy a bélése. Ha kifordítom a télikabátom rossz bélését, s megtoldom a plaidunkkel, akkor a kettőből együtt egészen jó új bélést lehet majd tenni a tavaszi felöltőmbe. Azonkívül van egy békebeli pompás angolszövet-ruhám, de a kabátjának mind a két könyöke rongyos. Van ezenkívül még egy, kevésbé jó, mert már «hadi» csikos ruhám is. Már most az angolruhám nadrágja szárából csináltatok az angolkabátra két remek ujjat, és ehhez a kabáthoz, mellényhez fogom viselni a csikos nadrágot. A csikos kabátot és mellényt pedig eladom, és annak az árából fizetem ki a szabót, aki kabátujjat csinál majd az angolnadrágból. Plaidból bélés, nadrágból kabátujj, kabátból szabó-költség.

Tudok vigabbat is. Egy öreges, kövér államhivatalnok eldicsekedett vele, hogy ő maga sajátkezűleg foltozta meg a nadrágját, azon a részen, amelyiken csücsülni szokás. A munka pompásan sikerült, csak az a baj, hogy a nadrághoz való mellényből csapta oda a foltot és most nem tudja, hogy *mit csináljon a két mellényzsebbel, amit azóta a nadrágján visel; ott, ahol ül.*

Még vigabb. Egy nyugalmazott miniszteri tanácsos szintén maga foltozta meg a nadrágját. Ugyanott. Meg is mutatta. «Pardon»-nal fölemelte *ott* a kabátját és ekkor láthatóvá lett egy ügyesen *odavarrt hatalmas kocka, vörös posztóból.*

Más. Három nap óta ácsorgok az Erzsébet királyné-uton, ahol a Huszárcsászó osztogatja gondos lelkiismerettel a jobbnál jobb amerikai dolgokat a szűkölködőknek. Nagyon sok szegény embernek, asszonynak jut ottan meleg szvetter, jó cipő, harisnya, fehér- vagy ruhanemű.

Egy rongyos fiatalember babakelenyét visz haza. Boldogan csillog a szeme: fiatal apa. Asszonyok, gyerekek eléggülten várják a közeli megállónál a villamost. Cipőt, meleg holmit visznek haza, most adták nekik utalványra odabent, melegsivü emberek.

Bent, az elhanyagolt villácska lépcsőjén tömött sorban, nyugodtan várakoznak sorjukra az utalványosok. Oldalt a kertben, üres ládákön három urinó

csomagolja össze a most kapott holmit. Természetesen kalap van rajtuk, sőt az egyikén bársonykabát. Istenem, hát mi legyen rajta, ha nincs neki más? De a lépcső alján várakozók közt két fejkendős asszonynak már szemet szurt az «uri osztály».

Hangos megjegyzéseket tesznek rájuk:

— Lám, lám! A kalapos naccságák! Azok kapnak mindent...

Véletlenül épp most jön le a lépcsőn egy hivatalos ur. Meghallotta a maró megjegyzést.

— Mit mondott maga? Mért lázít itten?

A bársonykabátos urinó panaszosan magyarázza:

— Kérem, tiz forintból élünk napjában! Mennyivel többet keres ez az asszony, mint én!?

— Hja, — replikáz át a kettő közül az egyik fejkendős, akinek nincs is utalványa, csak úgy jött be «beszélgetni», — én dolgozom ám, naccságám! Én odaállok a mosóteknő mellé!

— Én is mosok! — siránkozik a bársonykabátos és a kezét mutatja.

— Azért önök is hibásak! — feddi őket az említett ur. — Mit jönnek ide bársonykabátban, még ha kölcsönkérték is! A nép azt nem érti, hogy a középosztály is micsoda nyomorban van!

A három urinó sietve megy ki csomagjaival a kertből. Utánuk néznek. Bizony, a bársonykalaposnak feslett a cipője. A mosónő? Erős, új, magasszáru cipőben tipeg kifelé még egyre dohogva:

— Persze! A naccságák, azok mindent!...

Én is elgondolkozva ballagtam kifelé.

A nadrágszáras kabátra gondoltam, mellénysebes nadrágra, meg a jócipellőjű mosónőre és a — vörös posztóra, Istenem, a szegény, nyugalmazott méltóságoson.

Csonka Magyarország

— *nem ország.*

Egész Magyarország

— *mennyország.*

Farsangi és böjti tánc

Baudelaire zokogja el egyik versében, tintakönnyekkel, hogy a sötét, bus Föld egyetlen roppant tánctól reng: e siralomvölgy lakói végtelen láncként egymásba fogódzva táncolnak egy szörnyű zenére: a Halál komor dallamaira... A Gangestól a Szajnáig zürzavaros, borzalmas ugrádozásban táncolnak az életre-itélt halandók a sirgödör felé...

Jaj és miriád jaj, micsoda táncot járunk 1914 nyara óta!... Azóta valóban reng a Föld, valóban: végtelen láncként egymásba fogódzva ugrádozunk a sirgödör felé. Micsoda egetrogyasztó hangversenyt zugatott föl a háború, s ennek hangviharában, a pusokák, kardok, ágyuk fürgetegében hogyan hullt a halál karjába a mindenség legtragikusabb, legszentebb csodája: az ember. Hogyan dőzsölt az öreg föld és megcsömörlött hullák millióitól és berugott ember milliók könnyétől és véréből.

De nem!... Még nem csömörlött meg, még nem rugott be. Egész Európa egyetlen óriási, szörnyű ravatal, de még áll a bál, még őrjöng a vitustánc, még néhány ország öli egymást, még eszi, falja, zabálja a föld az embert, még szüresöli, nyeli roppant torokkal, fuldokolva, a legdrágább italt: az embervért.

De azért áll a bál, táncolnak, örülnek, kacagnak az emberek. Soha még olyan táncórület nem robogott végig széles e világon, mint ma, amikor mindenkinek be kellene zárkózni a szobájába, s lerogyva a földre, mellett döngetve, haját cibálva sirni, sirni, sirni. Siratni az elpusztult milliókat, a gyönyörű tizeennyolcévesek kifolyt szemét, álmodozó agyát, az apák széthasadt szívét, összetépett lelkét — mind a milliókat, akiket a halál kikaszált az Élet üde vetéséből. És főként siratni az életben maradt milliókat: a hét tőrrel átvert szívü anyákat, a gondhiénákkal viaskodó apákat, a csenevész gyermekeket, ezeket a szomorú angyalokat. Siratni, siratni, siratni ezt az egész tragikus világot.

De az emberek futnak a szenvedés, a sirás elől, az emberek örülni akarnak... Ha az egész világ egy temető volna, s csak két emberben dalolná piros himnuszát az élet, — ez a két ember táncolna, dalolna a világ holtteste fölött. Ő, még több ember él kettőnél, tehát több táncol a véres, penészes, dohos sirgödrök körül.

Az egész világon dühöng a táncörület. Soha olyan vadul nem táncoltak, mint ma. Minden táncoló test az Öröm tulfutott katlana, amely a robbanáshoz közeledik. Micsoda táncok! Mintha a táncos minden testrésze külön-külön akarna táncolni, elrepülve a végtelen terekbe, hogy távol világok lakói is lássák: milyen boldog a földi ember. New-York és Tokio, Szentpétervár és London, Páris, Róma, Berlin, Bécs táncol. És táncol Budapest is...

A legszerencsétlenebb, legboldogtalanabb ország fővárosa is táncol. Karnevál hercege ide is belejtett, pajkosan, vidáman, csörgősipkásan, ezer kacagó zeneszerszámmal játszva a talpalávalót. Farsangolunk mi is... Bál, bál és bál mindenfelé. Röpültek és röpülnek a meghívók, csalogató, édes ígéretekkel:

Kitünő ételekről és italokról gondoskodva van.

A zenét elsőrendű zenekar szolgáltatja. Záróra nincs. Tánc kivilágos kivirradtig.

S végül:

A hölgyek és urak kéretnek estélyi ruhában megjelenni.

Röpülnek a meghívók, röpülnek a mulatnivágyó emberek és áll a bál.

A nagy, diszes termekbe, melyek fuldoklanak a tündöklő fénytől és kábitó illattól, nagy, diszes kábitó illatu folyamként ömlenek a bálozók. A hölgyek mind felöltötték vagyontéror estélyi ruhájukat (— hány ember verejtéke és könnye tapad e ruhákhoz? —), az elsőrendű zenekar édes, forró, vidám zenébe kezd és áll a bál. Kecsen libbennek a karcsu virághoz hasonló lányok, keringenek az izmos, sudár férfiak a tánc forró örvénylésében. Piheg a sok leánykebel, örömtől dobol a sok férfiszív. A lelkek fészkeből ki-

röpülnek az álom-madarak, a lelkek színes kertjében kinyilik a Szerelem virága. Zene, tánc, férfi és nő, fény, illat, mosoly és kacaj, erőtadó ételek, mámorító italok, — be szép a farsang, be gyönyörű az élet.

Igy járja a farsangi táncot az ember-óceán néhány kis csöppje. Az óceán hatalmas tömege pedig bőjt táncotjár, immár a hetedik éve...

Erdély, Felvidék, Bácska menekültjei, vagonlakók, tizezer éhező, fázó hajléktalan, tizezer toprongyos, tetves koldusa az utcának, nyomorgó tisztviselők, tanárok és írók, munkanélküli munkások, — ti vagytok a legkitartóbb táncosok. Mióta tart már a ti bálotok? Mióta bokáztok — jajgatva, sikoltva — a gond, a kin, a gyötrelem ezerhangu zenekisérete mellett! Ti ezerszer szent magyar anyák, mióta, meddig táncoltok még a boltok előtt egy kis fáért, lisztért, cukorért? Mióta, meddig táncoltok egész éjszakákat át, fájdalom-kigyóba sorakozva, hogy gyermekeitek éhes, csöpp szájába parányi táplálékot dughassatok. Mióta, meddig topogtok, gyötört fejetekhez kapdosva, hogy kitalálhassátok: miként lehet főzni fa, zsir, liszt és só nélkül? Ti megmarcangolt szívű apák, mióta táncoltok reggeltől éjfélig a durva robot taposómalmában, hogy annyi pénzt szerezhessetek, amennyi az éhenhalás ellen elég! S mikor nyomorult ágyatokba roskadtok, még ott is meddig táncoltok, lázas vergődésben meddig fetrengtek az agyatókat szorongató Gond karjai között! Egész éjjel táncoltok, szemetekben a rémület kék fényével: mi lesz holnap!? Ti szegény, boldogtalanok, háboru sújtott milliói, hulladékokból, missziók kegyéből élő vértanuk, hol van a ti estélyi ruhátok? Hol van egyáltalán a ruhátok? Hol a hely, ahol a részettekre «gondoskodva van» kitünő ételekről és italokról? Nálatok sincs záróra. Táncoltok, táncoltok a kintől kivilágos kivirradtig. De mikor jön el számotokra a viiradat.

S közöttetek addig tovább tombol, őrvöng Bizánc, «ledült világ átkozott romjain...»

Aradi-Szabó István.

Szondolat

**Zongora, grammofon, hang-
lemezek, húrok, stb.**

STERNBERG

királyi udvari hangszer-
gyárban VII., RÁKÓCZI-ÚT
60. sz. saját palotájában

A legfinomabb anyagból készül az

„APARTOS“

SZIVARKAHÜVELY

BÉRAUTÓK

Cimre nyitott, csukott, elegáns kocsik
figgelni külföldre, vidékre és a városban
bármely időben kaphatók a

Király Automobil R.-T.-nél

Budapest, VII., Király-utca 11.
TELEFON: József 124-01, 124-02, 124-03.

**A FRANCIA NYELV
MAGÁNTANULÁS UTJÁN VALÓ**

elsajátítására és begyakorlására alkalmas
nyelvtanok, társalgókönyvek és zsebszótárak
a francia kiejtés megjelölésével

Schidlof dr.: „1000 szó“ módszere a francia nyelvnek elsajátítá- sára. A 10 levélben teljes nyelv- tan ára mappában	55.— K
Schidlof dr. francia zsebszótára. Mindkét rész egybekötve	10.— K
Schenk francia zsebnyelvtana és társalgó zsebkönyve a kiejtés megjelölésével	12.— K
Honti: Magyar-francia beszélge- tések a francia társalgás begya- korlására. Ára füzve	8.— K

10% felár. — Kapható:

A KÖZPONTI SAJTÓVÁLLALAT R.-T.

könyvkereskedésében

Budapest, IV., Duna-utca 6. szám
(Klotild-palotában, a Belvárosi kávéház mellett.)

Briliánst,

gyöngyöt, aranyat, platinát és
ezüstöt horribilis áron vesznek

Telefon
József
52-64.

Singer Testvérek

VII., Rottenbiller-u. 24.

Legújabb könyvek.

Szépirodalmi művek:

Croker: Jasva gyöngyök	66.— K
Elinor Glyn: Halcyone	55.— ..
Elynor Glyn: Három lét	44.— ..
Kosáryné: Álom	88.— ..
Lagerlöf Zelma: Krisztus legendák	49.50 ..
Marlitt: A pusztai királykisasszony	66.— ..
Rabindranath Tagore: Szüret	38.50 ..
Tormay Cécile: Bujdosó könyv	88.— ..
Tschudy Klára: Napoleon fia	49.50 ..
Jézus szíve naptár	37.40 ..

Közérdekű művek:

Balogh Jenő: Gróf Tisza István em- lékezete	22.— ..
Doletskó Ferenc: Takarékos építkezés	39.00 ..
Dr. Hetényi Gyula: A nőkérdés	56.— ..
Dr. Horváth Jenő: Diplomáciai tör- ténelem	81.40 ..
Jaloviczky: Gázmotorok	242.— ..
Magyar évkönyv	121.— ..
Ormándy: A mezőgazdasági kettős számtartás	198.— ..
Rády Albert: A szélmotorok haszná- latossága a mezőgazdaságban	33.— ..

Kapható és megrendelhető:

A Központi Sajtóvállalat R.-T.

könyvkereskedésében

Budapest, IV., Duna-utca 6. szám

(Klotild-palotában, a Belvárosi kávéház mellett.)

**SZÖRMEKABÁTOK,
RÓKABOÁK, MUFFOK**

legjutányosabb árban kaphatók.

EVETOVICS SZÜCS.

BUDAPEST, V. ker., Erzsé-
bet-tér 8. szám I. emelet.